

Spørsmål om bruk av alkohol hos gravide – skåringskjema

TWEAK

Hvor mange glass alkohol (alkoholenheter)* kan du drikke før du begynner å merke de første effektene av det?	Mer enn 2 gir 2 poeng	☐
Har nære venner eller slektninger bekymret seg eller klaget på alkoholbruken din i løpet av det siste året?	Poeng ☐ 2	Poeng ☐ 0
Tar du noen ganger et glass alkohol om morgenen når du står opp?	☐ 1	☐ 0
Har det hendt, etter at du har drukket alkohol, at en venn eller et familiemedlem har fortalt deg om ting du har sagt eller gjort som du ikke kunne huske?	☐ 1	☐ 0
Føler du noen ganger behov for å redusere alkoholforbruket ditt?	☐ 1	☐ 0

2 poeng eller mer: Mulig risikabel alkoholbruk

Sum

Omtrent hvor ofte har du drukket alkohol?	Siste år før du ble gravid	Etter du ble gravid
4 ganger i uken eller oftere	☐ 4	☐ 4
2-3 ganger i uken	☐ 3	☐ 3
2-4 ganger i måned	☐ 2	☐ 2
Månedlig eller sjeldnere	☐ 1	☐ 1
Aldri	☐ 0	☐ 0

Hvor mange glass (alkoholenheter) drakk / drikker du en typisk dag når du drikker alkohol?		
10 eller flere	☐ 4	☐ 5
7-9	☐ 3	☐ 4
5-6	☐ 2	☐ 3
3-4	☐ 1	☐ 2
1-2	☐ 0	☐ 1
Færre enn 1	☐ 0	☐ 1
Drikker ingenting	☐ 0	☐ 0

Omtrent hvor ofte har du drukket 4 glass (alkoholenheter) eller mer på en dag?		
Daglig eller nesten hver dag	☐ 4	☐ 4
En gang i uken	☐ 3	☐ 3
En gang i måneden	☐ 2	☐ 2
Sjeldnere enn månedlig	☐ 1	☐ 1
Aldri	☐ 0	☐ 0

Før graviditet: Risikodriking hvis 4 poeng eller mer
I graviditet: Totalavhold anbefales (= 0 poeng)

Sum
Før graviditet

Sum
I graviditet

Spørsmål om bruk av alkohol hos gravide

Veiledning for bruk av skjemaet

Bør fylles ut på venterommet før konsultasjonen og taes med inn.

Skjemaet består av screening-instrumentet TWEAK med 5 spørsmål. I tillegg er det 3 direkte spørsmål om alkoholbruk, som er modifisert for gravide fra AUDIT-C. Det er to kolonner "Siste år før du ble gravid" og "Etter at du ble gravid". Kolonnene skåres atskilt.

Screening-skjemaet er et hjelpemiddel for å identifisere hvem som trenger mer informasjon og støtte, og hvem som trenger oppfølging eller henvisning på grunn av drikking som innbærer risiko for barnet.

Spørsmålene har vist seg å være et godt grunnlag for samtale og informasjon om alkoholbruk i graviditet. De indirekte spørsmålene (TWEAK) gir mindre underrapportering enn de direkte spørsmålene.

Helsemyndighetene anbefaler totalavhold gjennom hele svangerskapet (jf. Retningslinjer for svangerskapsomsorgen), og endringer i drikkemønstret allerede ved planlegging av graviditet.

Spørsmålene kan også brukes overfor ikke-gravide.

TWEAK er oversatt av dr. med Astrid Alvik og dr. psychol Torill Ueland etter tillatelse fra Marcia Russell.

Kilder

Chang G, Wilkins-Haug L, Berman S, Goetz MA. The Tweak: Application in a prenatal setting. J Stud Alcohol. 1999; 60:306-309

Dawson DA et al.. Effectiveness of the derived alcohol use disorder identification test (AUDIT-C).... Alc. Clin. Exp. Res. 2005;29:844-54

Russell, M. (1994). New assessment tools for drinking in pregnancy: T-ACE, TWEAK, and others. Alcohol Health and Research World, 18(1): 55-61.

Sokol RJ: Additional screening tools for clinicians 2006